

**Forslag til forespørgselsdebat om hvordan man kan arbejde for større økonomisk og demografisk lighed mellem kommunerne.**

*(Medlem af Inatsisartut, Erik Jensen, Siumut)*

**Svarnotat**

(Naalakkersuisoq for Finanser)

Naalakkersuisut takker for debatten om, hvordan vi kan arbejde for større økonomisk og demografisk lighed i kommunerne. Naalakkersuisut lægger vægt på, at udviklingen i hele landet både skal give gode muligheder for unge og sikre trygge rammer for ældre borgere. Naalakkersuisut arbejder i henhold til koalitionsaftalen for en mere effektiv samlet offentlig sektor, hvor den offentlige sektors opgaveløsning vurderes samlet. Naalakkersuisut ønsker generelt mindre administration og fagligt stærkere fælles-offentlige løsninger.

Den mest enkle måde at ændre den økonomiske balance imellem kommunerne er at justere i fordelingen af selvstyrets bloktilskud mellem kommunerne. Ligeledes kan man politisk drøfte, om den eksisterende økonomiske udligningsordning imellem kommunerne fungerer tilfredsstillende.

Naalakkersuisut har i samarbejde med kommunerne nedsat et strukturudvalg. Udvalget arbejder på en betænkning om hvorledes den kommunale opgavefordeling fremadrettet kan indrettes på en bedre måde. Dette arbejde har også betydning for den fremtidige placering af offentlige arbejdspladser i de enkelte byer. Det er ligeledes vigtigt i forhold til at sikre tryghed og gode rammer for ældre borgere i hele landet. Når betænkningen er færdig vil Den Politiske Koordinationsgruppe tage stilling til anbefalingerne.

De synspunkter og argumenter, der fremføres her i dag, vil også være relevante for udvalgets fremadrettede arbejde.

Naalakkersuisut noterer sig, at forslaget fokuserer på placeringen af offentlige arbejdspladser. Naalakkersuisut anerkender, at placeringen af offentlige arbejdspladser har betydning for de enkelte kommuners økonomi. Dette er ét af flere hensyn, der skal overvejes, når Inatsisartut træffer beslutning om etableringen af offentlige arbejdspladser. Naalakkersuisut bemærker i den forbindelse, at forskelle i befolkningssammensætningen også spiller en væsentlig rolle for kommunernes økonomiske vilkår. I nogle kommuner er andelen af ældre borgere markant højere end i andre, hvilket påvirker både udgiftsniveau og udviklingsmuligheder. Dette er et forhold, som den eksisterende udligningsordning af person- og selskabsskatter netop søger at tage højde for.

Det har flere gange været drøftet at udflytte offentlige arbejdspladser fra Nuuk. En sådan udflytning vil være økonomisk bekostelig, og det vil være forbundet med betydelige vanskeligheder at fastholde medarbejdere og kompetencer i forbindelse med en udflytning. Naalakkersuisut mener, at man bør overveje en mere principiel tilgang til problemstillingen vedrørende placeringen af

offentlige arbejdspladser. I Norge placeres nye statslige arbejdspladser som udgangspunkt ikke i hovedstaden, medmindre det på forhånd kan godtgøres, at det vil være forbundet med mærkbare ulemper at placere dem andre steder. Det er en model, som vi med fordel kan lade os inspirere af.

Det skal endelig slås fast, at Naalakkersuisut ikke ignorerer udviklingen langs kysten.

Naalakkersuisut arbejder eksempelvis med at etablere en ny Jern- og Metalskole i Sisimiut. I de seneste finanslovsaftaler har der ligeledes været fokus på byggeri af ungdomsboliger i en række byer på kysten. Det er initiativer, som kan være med til at sikre, at de særligt unge fortsat kan etablere sig andre steder i landet end kun i Nuuk. Boligerne opføres efter en model, så de også kan anvendes som ældreboliger.

Med disse bemærkninger ønsker jeg Inatsisartut en god debat.

## **Teknisk bilag**

(Ikke til oplæsning)

Det bør bemærkes, at forslagsstillerens konklusion om, at forskellen mellem den kommune med henholdsvis højeste og laveste indtægter i perioden 2020-2024 udgør 781 mio. kr., ikke er helt retvisende. En mere retvisende formulering vil være, at beløbet på 781 mio. kr. udgør den samlede forskel i de to kommuners indtægter fra selskabsskatter i perioden 2020-2023 samt udbytteskatter i perioden 2020-2024.

Derudover er det korrekt, at Kommuneqarfik Sermersooq har en lavere andel af ældre borgere end Kommune Kujalleq. Det er imidlertid ikke korrekt at anføre, at Kommune Kujalleq har 76 pct. flere ældre end Kommuneqarfik Sermersooq. Derimod er det korrekt, at andelen af personer over 65 år er 76 pct. højere i Kommune Kujalleq end i Kommuneqarfik Sermersooq.

I Kommuneqarfik Sermersooq udgør personer over 65 år 7,5 pct. af befolkningen, mens andelen i Kommune Kujalleq er 13,2 pct. Forskellen udgør således 5,7 procentpoint, hvilket svarer til en relativ forskel på 76 pct.